

Prvi broj biltena „Standardizacija” u 2024. godini

Bilten koji Institut za standardizaciju Srbije objavljuje na svom veb-sajtu krajem svakog kvartala je elektronsko glasilo u kojem se razmatraju različite teme u vezi sa standardizacijom. U najnovijem broju, koji će biti objavljen na kraju sledećeg meseca u fokusu će biti postizanje rodne ravnopravnosti i razgovor sa predsednikom Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO.

S obzirom na to da se u prvom kvartalu obeležavaju Međunarodni dan žena i devojaka u nauci, 11. februar, kao i Međunarodni dan žena, 8. mart, ovo je period kada se najviše postavlja pitanje položaja i prava pripadnica nežnijeg pola. Rodna ravnopravnost značajna je za sva područja života i predstavlja jedan od ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih nacija. Generalna skupština UN je pre jedne decenije usvojila Rezoluciju o nauci, tehnologiji i inovacijama,

u kojoj je naglašeno da su potpuna i podjednaka dostupnost i učešće žena i devojaka svih uzrasta u nauci, tehnologiji i inovacijama imperativ i da rešavanje prepreka u postizanju rodne ravnopravnosti zahteva sistematičan i multidisciplinarni pristup.

Druga aktuelna tema je intervju sa g. Čoom (Sung Hwan Cho), koji je prošle godine preuzeo funkciju predsednika ISO-a, najveće i najznačajnije organizacije u svetu standarda. U novom broju biltena moći ćete da

se upoznate sa ovim međunarodnim stručnjakom, u rubrici „Koja reč o...”.

Ostale redovne rubrike sadržaće vesti iz međunarodne i evropske standardizacije, kao i sistema infrastrukture kvaliteta u Republici Srbiji. Osim toga, saznaćete o jednoj domaćoj inovaciji, nagrađenoj na evropskom takmičenju, a očekuje vas i predstavljanje jedne od najaktivnijih komisija za standarde, KS A268, *Održivost i društvena odgovornost*.

Izvor: ISS

Posvećenost ISS-a razvoju rodno odgovornih standarda

Institut za standardizaciju Srbije je 1. februara 2023. godine potpisao UNECE deklaraciju o rodno odgovornim standardima, čime je potvrdio svoju posvećenost razvoju standarda, smernica i praksi koji su u skladu sa principima rodne ravnopravnosti.

Rodno odgovorni standardi razvijaju se tako što se uzima u obzir način na koji rod utiče na sadržaj, zahteve i primenu standarda. Oni obezbeđuju da potrebe i iskustva žena i muškaraca budu integralna dimenzija u projektovanju i performansama proizvoda, procesa ili usluge koje standardizacija obuhvata. Ukratko, rodno odgovorni standard je standard koji odražava razumevanje fizičkih razlika i rodni uloga i podjednako se bavi potrebama žena i muškaraca. Rodno odgovorni standardi obuhvataju i pol i rod. Oni koji rade na razvoju standarda treba da uzmu u obzir postojanje bioloških realnosti, kao i društvene i kulturne elemente koji definišu uloge/ očekivanja za žene i muškarce. Biološke i socijalne/kulturne dimenzije takođe se moraju uzeti u obzir u razvoju standarda.

Nakon potpisivanja deklaracije, predstavnici Instituta su učestvovali na regionalnoj radionici za razvoj akcionog plana u vezi sa rodno

odgovornim standardima, čija je svrha bila da članicama ISO-a omogući postizanje konkretnih ciljeva vezanih za rodnu ravnopravnost kroz razvoj i implementaciju nacionalnog akcionog plana, tzv. GAP-a. Teme i pitanja o kojima je diskutovano na radionici bili su usmereni na dobijanje znanja da učesnici radionice samostalno uspostave, implementiraju i mere GAP kako bi izgradili dugoročni nacionalni kapacitet, produbljivanje razumevanja rodni pitanja i veze sa standardizacijom, osiguravanje da politika, programi i aktivnosti uključuju rodnu perspektivu i promovisanje razmatranja rodni pitanja na svim nivoima unutar institucije.

Ciljevi akcionog plana koji je Institut uspostavio su:

- povećanje učešća žena u komisijama za standarde, posebno u oblasti elektrotehnike;
- kreiranje smernica i promotivnog materijala za sve koji učestvuju u procesu razvoja standarda;

- proširenje saradnje sa organizacijama, institucijama i udruženjima za podizanje svesti o važnosti rodno odgovornog aspekta u standardima;
- uspostavljanje mehanizma za praćenje napretka i izveštavanje o postignutim ciljevima.

Akcioni plan za razvoj rodno odgovornih standarda dostupan je na veb-sajtu Instituta za standardizaciju https://iss.rs/sr_Cyrl/aktsioni-plan-za-razvoj-rodno-odgovornikh-standarda-2023-2030_p1379.html, kao i na sajtu Međunarodne organizacije za standardizaciju <https://www.iso.org/strategy2030/key-areas-of-work/diversity-and-inclusion.html>.

Prevedene publikacije o rodno odgovornim standardima takođe se mogu besplatno preuzeti na veb-sajtu Instituta https://iss.rs/sr_Cyrl/promotivne-publikatsije_p609.html.

Izvor: ISS